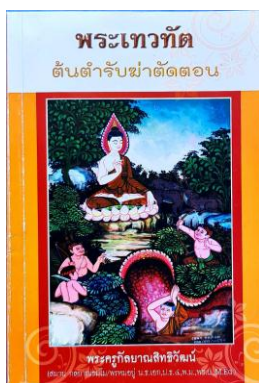

บทวิจารณ์หนังสือ เรื่อง “พระเทวทัต ต้นตำรับฆ่าตัดตอน”

The story of The Original Thewathut, Killed and excerpted.

พระครูสิทธิปัญญากร (ธนปญโญ/ศิริพฤกษ์)

Phra Khru Sitthipanyakorn (Dhanapañño/Siriphruek)

ผู้เขียน พระครูกลยาณสิทธิวิวัฒน์

จำนวนหน้า 112

ปีที่พิมพ์ 2555

พิมพ์ครั้งที่ ครั้งที่ 1

สถานที่พิมพ์ กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

ฆ่าตัดตอน เดิมทีเรียกว่า ฆ่าปิดปาก เพื่อให้ไม่ให้ขัดท้อตมาถึงผู้สั่งหรือผู้บงการ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีอำนาจทางการเงิน มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงทั้งในวงข้าราชการ และตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ก็เป็นผู้มีอำนาจในท้องถิ่น คนเหล่านี้ถ้าใครทำให้ไม่พอใจหรือขัดผลประโยชน์ ก็จะถูกผู้มีอำนาจเหล่านี้สั่งเก็บ คือฆ่าให้ตาย ก่อนที่ตำรวจจะเข้าจับกุม หลายคนถูกผู้บงการสั่งฆ่าปิดปาก เพื่อป้องกันมิให้สืบสวนมาถึงตน ปัจจุบันเรื่องอย่างนี้ในประเทศไทยของเราเกิดขึ้นบ่อย จึงทำให้นึกถึงครั้งพุทธกาลที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว โดยเฉพาะเกิดขึ้นกับองค์พระบรมศาสดาเอง ซึ่งผู้บงการก็มีใครอื่น คือ พระเทวทัต คู่อาฆาตของพระพุทธองค์นั่นเอง ใช้วิธีการสั่งฆ่าตัดตอนเหมือนปัจจุบัน แสดงว่าวิธีการนี้มีใช้กันมานานนับพันปีแล้ว ผู้ใดก็ตามที่ทำอย่างนี้จึงถือว่า ปฏิบัติการตามหรือเลียนแบบวิธีการของพระเทวทัต

Abstract

Killing extermination was originally called a gag kill. So as not to let Saddoh come to the commander or mastermind Most of them are financial authorities. Have high job positions in both the civil servant circle And political position Or is it a local authority These people if anyone offends or conflicts of interest. It will be ordered by these authorities to kill and kill before the police arrest. Many of them were silenced by the commanders. In order to prevent the investigation from reaching him Today,

things like this in our country are frequent. Therefore it reminds me of the time of the Buddha era which had already happened Especially happened to the King himself Which the mastermind was none other than the mortal monk Devadat of the Buddha itself Using the same methods of killing excerpts This means that this method has been used for thousands of years. Whoever does this is considered Follow or imitate the methods of Phra Devadat.

บทนำ

คำว่า “ฆ่าตัดตอน” ปัจจุบันมีคนพูดถึงกันมาก ทั้งในวงการข่าวสารทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ จะพบคำนี้แทบทุกวัน ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาช่วงระยะเวลาไม่นาน มีคนตายเพราะถูกฆ่าตัดตอน มีหลายพันศพ และทุกศพทางสื่อต่างๆ ก็จะเสนอตรงกันว่า “ถูกฆ่าตัดตอน” ทั้งนั้น และคำพูดนี้ก็ถูกใช้ตลอดมาอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันเรื่องอย่างนี้ในประเทศไทยของเราเกิดขึ้นบ่อย จึงทำให้นึกถึงครั้งพุทธกาลที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว โดยเฉพาะเกิดขึ้นกับองค์พระบรมศาสดาเอง ซึ่งผู้บงการก็มีใช้ใครอื่น คือ พระเทวทัตนั่นเอง และใช้วิธีการ “สังฆาตัดตอน” เหมือนปัจจุบัน ซึ่งแสดงว่าวิธีการนี้มีใช้กันมานานนับพันปีแล้ว หรืออาจจะมาก่อนพุทธกาลก็ได้ เทวทัตจึงทำตามอย่าง เมื่อวาระสุดท้ายของชีวิตพระเทวทัตสำนึกผิดจึงมาเฝ้าพระบรมศาสดาเพื่อขอให้พระพุทธรองค์ทรงอดโทษประทานอภัยให้ แต่ก็สายเกินไปถูกแผ่นดินสูบลงสู่มหานรกอเวจีไปเสียก่อน (พระครูกลัณณสิทธีวัฒน์, 2555)

ส่วนเนื้อเรื่อง “พระเทวทัต ตันตารับฆ่าตัดตอน”

หนังสือเรื่อง “พระเทวทัต ตันตารับฆ่าตัดตอน” ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บรรณาธิการ

ในส่วนบรรณาธิการนี้ ทางสำนักพิมพ์ได้กล่าวถึงประวัติย่อของพระครูกลัณณสิทธีวัฒน์ น.ธ.เอก,ป.ธ.4,พ.ม.,พธ.บ.,M.Ed. ผู้เขียน และความภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้

ส่วนที่ 2 คำนำ

ผู้เรียบเรียงเห็นว่า เรื่องตัดตอนดังกล่าวมีอยู่คู่กับสังคมมนุษย์มานานแล้ว พระเทวทัตอาจทำตามอย่างคนรุ่นก่อนๆ แต่ไม่มีเรื่องเล่าขานสืบกันมา ส่วนเรื่องของพระเทวทัตมีประวัติชัดเจน จึงนำเรื่องของท่านมาแสดงให้เห็นทราบในวงกว้าง และเปิดประเด็นให้คิดว่า นอกจากพระเทวทัตแล้ว มีใครบ้างที่ปฏิบัติตามแบบอย่างพระเทวทัต

ส่วนที่ 3 พระเทวทัตจองเวรพระโพธิสัตว์

พระเทวทัตกับพระโพธิสัตว์เกิดร่วมชาติ ต้นเหตุแห่งการผูกจิตจองเวรต่อตถาคต พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพ่อค้าเร่ชื่อว่า เสรีวะ ในครั้งนั้น พระเทวทัตเกิดเป็นพ่อค้าเร่อยู่ในเมืองเดียวกัน ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าชนิดเดียวกันและบ่อยครั้งไปค้าขายที่ถนนสายเดียวกัน ในหมู่บ้านเดียวกัน แต่พระโพธิสัตว์จะทำการค้าด้วยความซื่อสัตย์ ส่วนพ่อค้าอีกคนหนึ่งนั้นไม่ซื่อสัตย์

ถูกพ่อค้าเจ้าเล่ห์หลอก

วันหนึ่ง พ่อค้าเจ้าเล่ห์ผ่านมาร้องขายสินค้า หลานสาวอยากได้เครื่องประดับ จึงอ้อนวอนให้ ยายซื้อให้ แต่ยายเป็นคนจน หลานอ้อนวอน ยายจึงเรียกพ่อค้าเจรจาขอแลกเครื่องประดับกับถาดที่มี อยู่ พ่อค้าเจ้าเล่ห์รับถาดใบนั้นมาก็รู้ว่า เป็นทองคำ ความเจ้าเล่ห์จึงพูดว่า “ยายถาดใบนี้ไม่มีค่าเลย คิด เป็นเงินไม่ถึงครึ่งมาสก เอามาแลกของไม่ได้หรือยายเอาคืนไปเถอะ” แล้วเดินจากไป แต่ในใจคิดว่า “เย็นนี้จะกลับมาหลอกเอาถาดใบนี้ไปเล่าๆ ให้ได้”

ยายหลานกลายเป็นเศรษฐี

บ่ายวันเดียวกัน พ่อค้าโพธิสัตว์ก็มาร้องขายประดับสวยๆ ราคาถูกๆ หลานสาวได้ฟังพ่อค้าคน ใหม่ร้องประกาศจึงเชิญเข้าในบ้าน แล้วส่งถาดให้พ่อค้าดูก็รู้ว่า เป็นถาดทองคำมีค่ามาก จึงบอกกับยาย และหลาน “คุณยาย ถาดใบนี้มีค่านับแสนหาปณะ พระโพธิสัตว์ จึงมอบเงินและสินค้าที่มีอยู่ให้แก่ ยายหลาน ยายกับหลานก็สุดจะดีใจ ต่อไปนี้ชีวิตก็คงไม่ลำบากอีกแล้ว

พ่อค้าเจ้าเล่ห์กระอักเลือดตาย

ฝ่ายพ่อค้าเจ้าเล่ห์ หลังออกจากบ้านคุณยายมาแล้วจิตใจก็เฝ้าหวนคิดถึงแต่ถาดใบนั้นไม่มี จิตใจจะขายสินค้า ด้วยความเสียดายที่พลาดโอกาสได้ถาดทอง ทำให้เกิดความเสียดายจนไม่อาจตั้งสติ ได้ถึงกับสลบลงตรงนั้น ความเสียดายที่ถาดเป็นของพ่อค้าคู่แข่ง เลือดจุกแน่นในลำคอ และแล้วเลือด แห่งความแค้นก็พุ่งกระฉูดพุ่งออกมาอีก แล้วขาดใจตายลง ณ ตรงนั้น

ส่วนที่ 3.1 พระดาบสผู้สร้างขันติปรมัตถบารมี

พระบรมศาสดาประทับอยู่ที่พระวิหารเชตวัน เมืองสาวัตถีทรงปรารภภิกษุชชีโกธรูปหนึ่ง จึงตรัสเล่าเรื่องพระเทวทัตถูกแผ่นดินสูบในอดีตชาติ เพื่อเป็นอุทาหรณ์สอนเธอว่า “พระฤๅษีผู้เป็น บัณฑิตในกาลก่อนแม้ถูกเข่นตีนับพันครั้ง ถูกตัดมือตัดเท้า และถูกตัดหูตัดจมูก ก็ยังอดทนไม่แสดง อาการโกรธเลย”

บรรพบุรุษของเราสั่งสมทรัพย์ไว้มากมาย แต่เมื่อตายแล้วก็ไม่มีใครนำไปได้ ทรัพย์เหล่านี้ เลี้ยงชีพเราได้เฉพาะชาตินี้เท่านั้น ถ้าจะให้ดี เราควรจะแปลงสภาพทรัพย์ อันได้ชื่อว่าเป็นทรัพย์ ภายนอกเหล่านี้ให้เป็นทรัพย์ภายใน ที่สามารถนำไปสู่ภพหน้าได้จะประเสริฐกว่า

พระราชจอมโหดเจ้าพระขรรค์ขึ้นพร้อมตรัสว่า “เราจะตัดศีรษะเจ้าฤๅษีชชีโกธใน บัดนี้” ครั้นตรัสแล้ว สั่งให้นายเพชรฆาต “เอาแสหยาบเขี่ยทั้งข้างหน้าและข้างหลังและข้างซ้ายข้าง ขวาให้ครบ 2,000 ที” และตัดมือตัดเท้าของไอ้ฤๅษีชชีโกธคนนี้ออกให้หมด เลือดพระฤๅษีไหลนองแดง ฉาน พระฤๅษีก็ถวายพระพร มหาบพิตรชั้นดิตรมณีน้อยอยู่ในจิตใจของอาตมาภาพ พระราชจอมโหด โกรธมากกว่าเดิม จึงสั่งให้ตัดใบหูทั้งสองและจมูกของพระฤๅษีออกอีก พระฤๅษีก็ถวายพระพรเช่นเดิม เหมือนกัน ทรงจับที่ขลุ่ยพระฤๅษีจุดคร่ำให้นอนหงายบนพื้นแล้วใช้พระบาทกระแทกบอดอกพระฤๅษี โพธิสัตว์เต็มแรงแล้วเสด็จกลับไป

พระศาสดาตรัสเล่าเรื่องนี้จบแล้ว ทรงสรุปว่า “พระเจ้ากလာปุน มาเกิดเป็นพระ เทวทัต เสนาบดี มาเกิดเป็นพระสารีบุตร ส่วนขันตีวาที่ดาบส ก็คือตถาคตเอง”

ส่วนที่ 3.2 จุลลธรรมपालชาดก ผู้สร้างบารมีสูงสุดตั้งแต่เป็นทารก

จุลลธรรมपाल มีปรากฏในขุททกนิกายชาดก ปัญจกนิบาตมณิกุลทวารวค และมีมาในธรรมบท ภาค 1 ยมกววรรค เรื่อง เทวทัตตวัตถุกล่าววว่า พระบรมศาสดาประทับอยู่ ณ พระวิหารเวฬุวัน ได้สดับภิกษุทั้งหลายสนทนากันถึงพระเทวทัต คิดอุบายวางแผนทำอันตรายพระบรมศาสดาหวังจะให้สิ้นพระชนม์ จึงตรัสวว่า “ภิกษุทั้งหลาย มิใช่แต่ในชาตินี้เท่านัน แม้ในชาติก่อนพระเทวทัตก็พยายามเพื่อจะฆ่าเราเหมือนกัน แต่ในชาตินี้พระเทวทัตไม่สามารถจะทำอันตรายให้เราสะด้งได้

ในอดีตกาลพระเทวทัตเกิดเป็นพระราชาพระนามวว่า มหาปตาปะ พระมเหสีพระนามวว่า จันทาเทวี พระโพิสัตว์เกิดเป็นพระโอรสของพระราชาและพระจันทาเทวีพระนามวว่า ธรรมपालกุมาร ขณะที่ธรรมपालกุมารมีพระชนม์ได้ 7 เดือน ขณะนั้นพระราชาเสด็จมา พระนางมัวเพลิดเพลินอยู่กับพระโอรส จึงมิได้เสด็จลุกขึ้นถวายการต้อนรับพระราชารู้สึกละอายพระทัย พระราชารับสั่งให้ตัดศีรษะของธรรมपालกุมารโดยเร็วพระราชาจอมโหดเหี้ยมรายนี้ยืนทอดพระเนตรอยู่ไม่ไกล

ส่วนที่ 3.3 สีสวนาชาดก พญาช้างบำเพ็ญทานปรมัตถบารมี

สีสวนาชาดก ปรากฏอยู่ในขุททกนิกาย ชาดกเอกกนิบาต วรุณวรรคมีอ้างอิงถึงหนังสือธรรมบท ภาค 1 ยมกววรรค เรื่องพระเทวทัตตวัตถุวว่า พระพุทธร่องค์ทรงปรารภพระเทวทัตเป็นคนอกตัญญู ทำกรรมหนักจนถูกแผ่นดินสูบ แล้วทรงนำเรื่องนี้มาตรัสให้ภิกษุทั้งหลายฟังมีเรื่องย่อๆ ดังนี้สมัยหนึ่ง เมื่อพระบรมศาสดาประทับอยู่ ณ พระวิหารเวฬุวัน ขณะนั้น ภิกษุทั้งหลายนั่งสนทนากันในธรรมสภาวว่า พระเทวทัตเป็นคนอกตัญญู พระบรมศาสดาเสด็จมาตรัสวว่าภิกษุทั้งหลาย มิใช่แต่ในชาตินี้เท่านัน ที่พระเทวทัตไม่รู้คุณของเรา แม้ในอดีตชาติ ก็เป็นคนอกตัญญูไม่รู้คุณเราเช่นกัน

ในอดีตกาล พระโพิสัตว์บังเกิดเป็นพญาช้างเผือกอยู่ในป่าหิมพานต์ ครั้นนั้นพรานป่าคนหนึ่งหลงทาง พระโพิสัตว์ได้ช่วยนำไปส่งยังทางออกสู่ถิ่นมนุษย์ ช้างพระโพิสัตว์เข้ามาใกล้แล้วถามเขาว่า ทำไมท่านจึงมานั่งร้องไห้อยู่ในป่านี้ เขาตอบวว่าเพราะหลงป่าหาทางกลับบ้านไม่ได้ พญาช้างจึงให้เขานั่งบนหลังแล้วนำไปส่งที่อยู่ของตน แล้วให้เขานั่งบนหลังออกมายังปากทางสู่ถิ่นมนุษย์

ฝ่ายนายพรานป่า เมื่อกลับถึงนครพารณสีแล้ว เห็นช้างแกะสลักงาทำเป็นเครื่องประดับอยู่ เขาเกิดความสนใจและนึกไปถึงพระช้างโพิสัตว์ เขาจึงรับที่จะนำงาช้างเป็นๆ มาขายให้ แล้วจัดเตรียมเสบียงและอุปกรณ์ๆ มีเลื่อย มีด และขวาน พบพญาช้างโพิสัตว์แล้วพูดวว่า ข้าพเจ้าเป็นคนจนอนาถา อยู่ด้วยความลำบาก จะขอตัดแบ่งงาของท่านสักครึ่งหนึ่งนำไปขายเลี้ยงชีวิต ช้างโพิสัตว์กล่าวว่าถ้าท่านเตรียมเลื่อยมาก็จงตัดเอาเถิด พญาช้างโพิสัตว์พูดด้วยจิตเมตตาจกยอเข้าลงเพื่อให้พรานป่าตัดงาได้สะดวก แล้วกระทำปณิธานเพื่อหวังผลพระสัพพัญญุตญาณวว่า การให้งาเป็นทานในครั้งนี้ ขอจงเป็นไปเพื่อสำเร็จประโยชน์แก่การตรัสรู้พระสัพพัญญุตญาณในอนาคตกาลด้วยเถิด

ส่วนที่ 3.4 มหาปิงคชาดก พระราชาผู้ที่ยมบาลยังกลัว

มหาปิงคชาดก ปรากฏอยู่ในขุททกนิกายชาดก ทุกนิบาต อุปาหนวรรค มีอ้างอิงถึงธรรมบท ภาค 1 ยมกววรรค เรื่องเทวทัตตวัตถุวว่า พระบรมศาสดาทรงปรารภการที่พระเทวทัตถูกแผ่นดินสูบ

แล้ว ประชาชนชาวเมือง พากันยินดีแจ่มใสเฉลิมฉลองกันยิ่งใหญ่เมื่อพระเทวทัตผูกอาฆาตจองเวรพระศาสดา จนแผ่นดินสับสนท่ามกลางไปสู่มหานรกอเวจีใกล้ชุมประตูพระวิหารเชตวัน

ประชาชนทั่วแคว้นแคว้นและชาวเมืองสาวดี ต่างยินดีร่าเริงแจ่มใสดีใจว่า พระเทวทัตผู้เป็นเลี้ยนหนามมุ่งปองร้ายพระบรมศาสดา ทำบาปหนักจนถูกแผ่นดินกลืนกินไปแล้ว พระบรมศาสดาตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย มิใช่แต่ในอภินิหารเท่านั้น ที่พระเทวทัตตายแล้วมหาชนพากันเฉลิมฉลองด้วยความยินดีร่าเริง แม้ในอดีตชาติ พระเทวทัตตายแล้วประชาชนก็ยินดีเฉลิมฉลองอย่างนี้

ในอดีตกาล พระเทวทัตเกิดในตระกูลกษัตริย์ พระนามว่า มหาปิงคละ เป็นพระราชบุตรโอรสที่ยมไร้คุณธรรม ขูดรีดเงินทองของประชาชนด้วยอำนาจปาเถื่อน เมื่อสวรรคตแล้ว ชาวแคว้นต่างอนุโมทนาสาธุการกันแซ่ ร่าเริง ยิ้มแย้มสรวลเสเฮฮาทั้งนอกวังในวังทั่วทั้งพระนคร

ขณะนั้น มียามประตูได้สนใจสะอื้นร้องให้ออกมาจากเสียงเบาๆ แล้วดิ่งขึ้นตามลำดับ พระโพิสัตรทรงสดับแล้วเห็นนายยามประตุนั้น จึงตรัสถามด้วยความแปลกพระทัย นายประตูได้ฟังพระราชโพิสัตรตรัสถามแล้วกราบทูลว่า เมื่อท้าวเธอไปเบียดเบียนรังแกนายนิรยบาลและพระยายมแล้ว พวกเจ้านายเมืองนรกเหล่านั้นจะทนไม่ไหว แล้วนำท่านกลับมาปล่อยคืนไว้ที่นั่นอีก ข้าพระองค์ จึงร้องไห้ด้วยเหตุนี้

ส่วนที่ 3.5 มหาปทุมชาดก เจ้าชายผู้พ่ายมารยาหญิง

มหาปทุมชาดก เป็นเรื่องเกี่ยวกับพระโพิสัตร พระเทวทัต และนางจิณฺจมาณวิกาเกิดมาร่วมชาติเดียวกัน ซึ่งเรื่องนี้มีกล่าวอ้างถึงในหนังสือพระอัมมปัทมสูตร ภาค 6 โลกวรรค เรื่องจิณฺจมาณวิกาวัตถุ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พระบรมศาสดา นอกจากจะมีศัตรูคู่จองเวร เช่นพระเทวทัตแล้วยังมีสุภาพสตรีสาวสวยเป็นคู่ก่อกรรมทำเวรต่อพระบรมศาสดาอีกด้วย เมื่อพระบรมศาสดาตรัสรู้แล้วทรงเทศนาสั่งสอนเวไนยสัตว์ทั้งเทวดาและมนุษย์ให้ได้บรรลุนิพพานเข้าถึงความเป็นพระอรหันต์จำนวนมากหาประมาณได้ ลากสักการะเกิดแก่พระพุทธรูปและพระภิกษุสงฆ์พุทธสาวกมากมาย จนพวกเดียรฉัตรทั้งหลายต่างพากันเสื่อมลาภสักการะอดอยาก ขัดสน ต้องสร้างความผิด ความเสียหาย ความเสื่อมเสียให้เกิดแก่พระสมณโคตม

ครั้งนั้นสาวสวยชาวเมืองสาวดีคนหนึ่งชื่อจิณฺจมาณวิกาเป็นปริพาชิกาในสำนักของเดียรฉัตรเหล่านั้น นางมีความงามเป็นเลิศจนนางเทพอัปสร ด้วยความที่นางเป็นผู้ฉลาดในมายาหญิงเมื่อมีคนถามนางก็จะบอกตรงๆ ว่าไปนอนค้างอยู่ในพระคันธกุฎีร่วมกับพระสมณโคตม ครั้นเวลาผ่านไปสี่ห้าเดือน นางนำผ้าผืนเป็นก้อนผูกติดหน้าท้องแสดงอาการว่าตั้งครรภ์ ทำให้บุพพชนคนไม่รู้เชื่อว่านางตั้งครรภ์กับพระสมณโคตม ครั้นเวลาผ่านไปแปดเก้าเดือนนางนำโครงไม้วงกลมผูกติดที่ท้องแล้วห่มผ้าคลุม แสดงอาการว่าท้องแก่ใกล้คลอด

ขณะที่พระบรมศาสดาทรงแสดงพระธรรมท่ามกลางพุทธบริษัท นางจิณฺจมาณวิกาในสภาพหญิงท้องแก่เดินอืดอืดเข้าไปยังท่ามกลางสภาทนต์นั้นนางได้ยื่นตรงพระพักตร์พระองค์ขึ้นนำคำพระองค์ว่า บัดนี้ก็ครบกำหนดคลอดแล้ว ไฉนท่านจึงยังไม่จัดเตรียมเรือนคลอดให้ดิฉันพระองค์ทรงสดับคำของนางจิณฺจมาณวิกาแล้ว พระองค์ก็ทรงตรัสว่านางหญิง เรื่องนี้ตลกกับเธอสองคนเท่านั้น ที่รู้ว่าคำที่เธอกล่าวออกมานั้นจริงหรือไม่จริง ขณะนั้นท้าวสักกะทราบว่ นางจิณฺจมาณวิกากำลังดำ

และกล่าวหาพระบรมศาสดา ด้วยเรื่องลามกเลวทรามอันไม่จริง จึงเสด็จพร้อมกับเทพบุตรสี่องค์ลงมาสู่ธรรมสภา เทพบุตรเหล่านั้นแปลงร่างเป็นหนูเข้าไปกัดเชือกที่ผูกไม้วงกลม พร้อมทั้งให้มีลมพัดเปิดผ้าคลุมขึ้น ท่อนไม้กลมร่วงลงใส่หลังเท้านาง ปลายเท้าแตก สาธุชนที่ฟังธรรมอยู่เห็นดังนั้น จึงพากันรุมตำว่า แล้วก็ช่วยกันถ่มน้ำลายใส่ศีรษะ ครู่ก่อนดินท่อนไม้ขว้างขับไล่นางออกจากพระวิหารเซตวัน แผ่นดินใหญ่ก็แยกสุมนางจมลงสู่เวจิมหานรกสมกับกรรมที่กระทำไว้

ทรงนำเรื่องอดีตชาติของนางจิณฺจมาณวิกา มาเล่าว่าพระบรมโพธิสัตว์เสด็จอุบัติเป็นโอรสของพระองค์ทรงนามว่า ปทุมกุมาร เพราะมีพระพักตร์ดุจดอกบัวบาน เมื่อทรงเจริญวัยได้เสด็จเข้าศึกษาศิลปวิทยาในสำนักอาจารย์ทิศาปาโมกข์ สำเร็จการศึกษาพระราชบิดาทรงแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอุปราช พระราชมารดาเสด็จสวรรคตพระบิดาได้สถาปนาหญิงอื่นในตำแหน่งพระอัครมเหสีแทน

ครั้นทรงนุ่งห่มเสื้อผ้าเครื่องทรงชุดเก่าๆ ใช้เล็บขีดข่วนร่างกายให้เกิดร่องรอยเหมือนถูกทำร้ายแล้ว เรียกบรรดาสาวรับใช้มาตรัสสั่งกำชับว่า “พวกเจ้าจงจำไว้ว่า ถ้าพระราชา ตรัสถามถึงเราก็งกราบทูลว่าเราเป็นไข้” เมื่อทรงทราบว่าทรงประชวรจึงรีบเสด็จเข้าไปหาในห้องบรรทมแล้วตรัสถามพระอาการ “เสด็จพี่ ปทุมกุมารมายังที่อยู่ของหม่อมฉัน แม้หม่อมฉันจะห้ามว่าอย่าทำอย่างนี้ ฉันเป็นแม่ของท่านก็ไม่ยอมฟัง กลับพูดว่า ในที่นี้มีเพียงเราสองคน เรามาหาความสุขสำราญกันเถิด แล้วจับหม่อมฉันที่มวยผมรูดดึงไปมา เมื่อหม่อมฉันไม่ยินยอมก็ทุบตีจนบาดเจ็บดังที่ปรากฏอยู่”

ปทุมกุมารโพธิสัตว์ทราบดีว่าเป็นการกระทำของพระเทวี เราต้องรับโทษหนักโดยที่มิได้ทำผิดอะไรเลย ส่วนชาวพระนครทั้งหลายทราบดีว่าพระกุมารถูกใส่ร้าย พากันร้องไห้พิโรธด้วยความรักและสงสารพระราชกุมาร ปทุมกุมารโพธิสัตว์ พยายามอ่อนน้อมพระราชบิดาเพื่อขอให้ไว้ชีวิต เพราะตนเองไม่มีความผิด ขอให้ทรงพิจารณาไต่สวนให้รอบคอบก่อน แต่ทว่าเธอก็ไม่ทรงเอื้อเฟื้อ

ครั้นทรงดำริดังนี้แล้ว รับสั่งให้จับพระกุมารที่เท้าทั้งสองให้พระเศียรห้อยลง แล้วโยนลงเหวนรกลึกหลายชั่วลำตาลทันที ด้วยอนุภาพแห่งเมตตาทิพพะของปทุมกุมาร เทวดาที่สิงสถิตอยู่ ณ ภูเขาแห่งนั้น ได้ยื่นพระหัตถ์ออกมารับพระกุมารไว้แล้วมอบให้พญานาคนำไปสู่สำนักพิภพ ทรงประทับอยู่ที่นั่นได้หนึ่งปี แล้วบอกพญานาคขอลำบากยังโลกมนุษย์เพื่อออกบวชบำเพ็ญศีล

ตอนที่ 3.6 เวสสันดรชาดก ผู้บำเพ็ญบารมีมีครบสมบูรณ์

เวสสันดรชาดก เป็นอดีตชาติพระบรมโพธิสัตว์ พระเทวทัตและนางจิณฺจมาณวิกา เกิดมาร่วมชาติเดียวกัน แต่ในชาตินี้มิได้ปฏิบัติกรณธรรมเหมือนชาติอื่นๆ ในอดีต แต่กลับช่วยให้พระบรมโพธิสัตว์ได้บำเพ็ญบารมีครบสมบูรณ์

เมื่อพระบรมโพธิสัตว์ได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว พระเจ้าสุทโธทนะ พุทธบิดาทรงตั้งพระทัยคอยว่า พระพุทธองค์จะเสด็จมาโปรดพระประยูรญาติ ณ นครกบิลพัสดุ์ พระองค์จึงส่งอำมาตย์ไปอาราธนาพระบรมศาสดา และฟังธรรมแล้วสำเร็จเป็นพระอรหันต์ทูลขอบวชกันทั้งหมด ได้ฟังพระธรรมเทศนาจบลงแล้ว ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์และได้อุปสมบทกันทั้งหมดแล้ว เสด็จโปรดพระพุทโธบิดาและพระประยูรญาติ ณ นครกบิลพัสดุ์

พระประยูรญาติต่างมีมานะทิฐิแรงกล้า พระบรมศาสดาทรงเข้าจตุตถฌานกระทำอิณิหาริยะเหาะขึ้นบนอากาศ ลอยเหนือพระเศียรพระประยูรญาติ ทำให้หมดทิฐิมานะพากันยกพระหัตถ์

นมัสการด้วยความเคารพ และต่างสรรเสริญพุทธคุณกันซึ่งแซ่ ฝนโบทพรพรช ได้ตกลงมาในหมู่พระ
ประยูดาเป็นที่น่าสนใจ เพราะฝนชนิดนี้มีลักษณะเป็นหยาดน้ำสีแดงเรื่อ ผู้ใดปรารถนาจะให้เปียก
ก็จะเปียก ถ้าไม่ปรารถนาจะให้เปียกก็ไม่เปียก ด้วยอำนาจที่บันดาลให้ฝนชนิดนี้ตกลงมา ภิกษุสงฆ์
ทั้งหลายกราบทูลขอให้ทรงเล่าเรื่องเวสสันดรโพธิสัตว์ให้ฟัง พระพุทธองค์จึงตรัสเล่าเรื่องพระ
เวสสันดรชาดก ตั้งแต่พระนางผุสดีเป็นมเหสีท้าวสักกะบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ แล้วจุติลงมาเป็นมเหสี
พระเจ้ากรุงสุโขทัยในเมืองสีพี ได้เป็นพระมารดาพระเวสสันดรโพธิสัตว์ ซึ่งชาดกเรื่องนี้มีความยาวมาก
ที่สุด มีเนื้อหาที่เป็นพระคาถาถึง 1,000 พระคาถา

พระนางผุสดีอุบัติเป็นเทพธิดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ได้เป็นมเหสีของท้าวสักกะมีนามว่า ผุ
สดี ท้าวสักกะทรงทราบข่าว พระนางจะต้องจุติในอีกไม่ช้า ให้โอกาสนางขอพรได้ 10 ประการ ท้าวสักกะ
ทรงสดับที่พระนางทูลขอแล้ว ทรงพระราชทานให้ตามประสงค์ทุกประการ

เมื่อพระโพธิสัตว์ประสูติจากพระครรภ์ พระวรกายบริสุทธิ์สะอาดมิได้มีมลทินแปดเปื้อน
ทรงลืมพระเนตรแล้วแบพระหัตถ์ยื่นตรงพระพักตร์พระมารดา ในวันที่พระโพธิสัตว์ประสูตินั้นมีนาง
ช่างเผือกเชือกหนึ่งซึ่งมีฤทธิ์สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ นางได้นำลูกช่างเผือกเพศผู้เชือกหนึ่งมาไว้
ในโรงช่างต่อมาได้นามว่าปัจจัยนาเคนทร์เป็นช่างคู่พระบารมีและราชพาหนะพระโพธิสัตว์

กาลต่อมา แคว้นกาลิงครัฐเกิดทุพภิกขภัยข้าวยากหมากแพง พระราชาส่งราชทูตไป
ขอช้างปัจจัยนาเคนทร์แห่งเมืองเซตุดร พระองค์ทรงพระราชทานให้ตามที่ทูลขอชาวเมืองสีพีทราบบว่า
พระเวสสันดรพระราชทานช้างคู่บ้านคู่เมืองให้แก่เมืองกลิงครัฐไป จึงพากันโกรธเคืองแล้วไปกราบทูล
พระเจ้ากรุงสุโขทัยให้ลงโทษเนรเทศพระเวสสันดร ให้เสด็จไปอยู่เขาวงกต แล้วทรงพาพระนางมัทรี
และชาลีกันหา แล้วเสด็จไปบวชเป็นฤๅษีจำศีลภาวนาอยู่ที่เขาวงกต

ขณะที่พระเวสสันดรทรงบำเพ็ญศีลภาวนาอยู่นั้น มีพราหมณ์เฒ่าชื่อว่า “ชูชก” ได้มากราบ
ทูลขอสองกุมารคือ ชาลีและกันหา ซึ่งพระบรมโพธิสัตว์ก็พระราชทานให้ด้วยหวังพระโพธิญาณใน
อนาคตกาล เฒ่าชูชก ได้ใช้เถาวัลย์ผูกพระหัตถ์สองกุมารเข้าด้วยกันแล้วเขียนติดต่อพระพักตร์พระบิดา
อุดกระชากรากออกไปจากบริเวณพระอาศรม เดินทางรอนแรมไปในป่า สองกุมารได้รับความลำบากจาก
การเดินทาง อาศัยบุญกุศลเก่าที่สั่งสมมาบันดาลให้รุกเทวดาช่วยคุ้มครองรักษาตลอดการเดินทาง

พระเจ้ากรุงสุโขทัย เมื่อพระราชทานทรัพย์ไถ่ตัวพระนัดดาหลานรักทั้งสองให้เป็นอิสระ
แล้ว พร้อมทั้งให้จัดอาหารอันประณีตให้พราหมณ์ชูชกบริโภคอย่างเต็มที่ ชูชกไม่เคยได้ลิ้มรสอาหาร
อันเลิศรสเช่นนี้ จึงบริโภคเกินขนาดจนไฟธาตุไม่สามารถจะย่อยอาหารได้จึงถึงแก่สิ้นชีวิตในเวลา
ต่อมา

พระเจ้ากรุงสุโขทัย ตกลงพระทัยจะเสด็จไปรับพระเวสสันดรกลับคืนพระนคร โดยมีพระ
ชาลีราชกุมารนำทางเสด็จ ถึงเขตเขาวงกต เสียงกึกก้องของกองทัพดังไปถึงอาศรม พระเวสสันดรได้
สดับแล้วตกพระทัยกลัว พาพระนางมัทรีหลบหนีขึ้นไปอยู่บนภูเขาสูงเพื่อหลบภัย เมื่อแน่ใจว่าเป็น
กองทัพของพระเจ้ากรุงสุโขทัยจริงๆ จึงเสด็จกลับลงมายังพระอาศรม

พระกุมารทอพระเนตรเห็นพระมารดาก็ทรงวิ่งเข้าไปสวมกอดด้วยความปิติยินดี ส่วน
พระนางมัทรีทรงกรรแสงให้อัดอั้นตันพระทัยถึงกับวิสัญญีภาพสลบลง ณ ตรงนั้น พระนางผุสดีราช

ชนนี้ทอดพระเนตรเห็นเหตุการณ์ดังนั้น ทรงกรรแสงรำไห่สลบไปด้วย เหล่าพระสนมกำนัลทั้งหลายก็พากันสลบไปหมดทั้งสิ้น ขณะนั้น ท้องฟ้าและแผ่นดินก็เกิดโกลาหลกัมปนาทหวั่นไหวทั่วพิภพ ท้าวสักกเทวราช ทราบเหตุอันเศร้าสลดของหกกษัตริย์ จึงบันดาลให้ฝนโบกขรพรรษตกลงมาในที่ประชุม นั้น กษัตริย์ทั้งหกพระองค์ทั้งหมื่นนางสนมและข้าราชการต่างก็ฟื้นคืนสติดังเดิมโดยทั่วกัน

พระเวสสันดร ทรงปกครองไพร่ฟ้าประชาราษฎร์ให้ได้รับความผาสุกทั่วหน้า ด้วยทรงยึดมั่นในทศพิธราชธรรม และได้ทรงบำเพ็ญทานบารมีอย่างเต็มที่ตามพระประสงค์ จนสิ้นพระชนมายุชัย 120 พรรษา เสด็จสวรรคตแล้วทรงอุบัติเป็นเทพบุตร ณ สวรรค์ชั้นดุสิต นามว่า “สันดุสิตเทพบุตร”

ตอนที่ 3.7 พระเทวทัต ขาดิสู้ตายแห่งการจองเวร

ตามคัมภีร์มหาวงศ์ ธรรมปัทมฎกเถร คือ อรรถกถาธรรมบทภาค 5 กล่าวว่า ท่านเป็นเจ้าชายแห่งโกถียวงศ์ นครเทวทหะ ทรงเป็นโอรสของพระเจ้าสุปปพุทธะกับพระนางอมิตา พระกนิษฐภคินีของพระเจ้าสุทโธทนะพุทธบิดา เจ้าชายเทวทัต มีพระกนิษฐภคินีหนึ่งพระองค์นามว่า พระนางยโสธรา หรือพิมพา ซึ่งต่อมาได้รับการอภิเษกเป็นชายาของเจ้าชายสิทธัตถะ

คัมภีร์สายสันสกฤต กล่าวว่า พระบิดาส่งไปศึกษาในสำนักอาจารย์วิศวามิตร เช่นเดียวกับเจ้าชายสิทธัตถะ วิชาที่ทรงศึกษาได้แก่วิชาพิชัยสงครามด้วยยุทธศาสตร์ ทุกวิชาทรงศึกษาได้อย่างรวดเร็ว จัดอยู่ในระดับต้นๆ เจ้าชายสิทธัตถะมีความชำนาญด้านการยิงธนูเป็นพิเศษ

เจ้าชายเทวทัตมีกำลังมากเท่ากับช้าง 5 เชือก ในวันที่เจ้าชายสิทธัตถะประลองศิลปวิทยานั้น เจ้าชายเทวทัตคู่แข่ง ได้เสด็จออกไปยังสนามประลองก่อนเจ้าศากยยะอื่นๆ เจ้าชายเทวทัตทงนงตนว่าทรงพลังมาก จึงเอื้อมหัตถ์จับวงช้างเชือกหนึ่งซึ่งมีขนาดใหญ่แล้วใช้พระหัตถ์ตบลงไปที่ศีรษะ เพียงครั้งเดียวเท่านั้น ช้างเชือกนั้นถึงกับชกดินสิ้นใจตายทันที ในการประลองการใช้อาวุธทุกชนิดเจ้าชายเทวทัตยิงธนูมีความชำนาญเป็นพิเศษ สามารถยิงถูกเป้าที่อยู่ไกลถึง 8 กิโลเมตรได้อย่างแม่นยำ

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกบวชได้ตรัสรู้พระสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว ได้เสด็จมาโปรดพระยสุริยชาติ ณ นครกบิลพัสดุ์ พระประยูรญาติให้โอรสของตนออกบวชติดตามจำนวนมาก จึงให้นุรุธะบวช และได้ไปชวนพระสหายอีก 5 พระองค์ คือ พระเจ้าภัททิยะ เจ้าชายภคคุ เจ้าชายกิมพิละ เจ้าชายอานนท์ และฝ่ายโกถียวงศ์หนึ่งพระองค์ คือเจ้าชายเทวทัตร่วมบวชด้วย จึงรวมเป็น 6 พระองค์ ขออุปสมบทพระพุทธองค์ทรงประทานด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา

เจ้าชายเทวทัตประทับบนหลังช้างอันตกแต่งด้วยเครื่องประดับอย่างสวยงาม เมื่อถึงประตูพระนคร ยอดมงกุฎกระทบช่มประตูหักลงมา ประชาชนเห็นแล้วพากันหัวเราะ แต่บรรดาโหรทั้งหลายทำนายว่าเป็นลางร้าย เจ้าชายเทวทัตจะไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

พระเทวทัต แม้จะได้สำเร็จบรรลุลุณธรรมขั้นมีฤทธิ์ที่สามารถเนรมิตสิ่งต่างๆ ที่ปุถุชนทั้งหลายไม่สามารถทำได้ แต่ท่านก็ยังไม่พ้นวิสัยปุถุชน ที่ยังมีกิเลส คือ โลภ โกรธ หลง อยู่ ดังนั้นการปฏิบัติของท่านบางครั้งก็เป็นไปตามอำนาจกิเลส และท่านเองก็ไม่พยายามบำเพ็ญเพียรเพื่อบรรลุคุณธรรมเบื้องสูงขึ้นไป การปฏิบัติของท่านหลายครั้งจึงถูกเพื่อนภิกษุติเตียน

ในคืนนั้นมีอุบาสกผู้ฉลาดคนหนึ่ง เข้าไปหาพระเถระกราบอาราธนาพระภิกษุสงฆ์ให้มาฉันภัตตาหารในวันรุ่งขึ้น เมื่อพระเถระรับอาราธนาแล้ว เขาเข้าไปในหมู่บ้านประกาศชักชวนให้นำวัตถุ

สิ่งของมี ข้าวสาร ผัก ผลไม้ น้ำมัน น้ำอ้อย เนยใสและงา เป็นต้น มารวมในที่เดียวกัน แล้วช่วยกันจัด
ช่วยกันจัดช่วยกันปรุงอาหารสำหรับภิกษุ 10,000 รูป แล้วปรึกษากันว่าเราจะถวายผ้าผืนนี้แก่พระคุณ
เจ้ารูปใดดี มีคนเสนอว่าควรถวายแก่พระสารีบุตรเถระ ส่วนใหญ่ต้องการให้ถวายแก่พระเทวทัต พวก
เขาจึงได้ถวายผ้ากาสาแหว่นเนื้อดีมีค่ามากผืนนั้นแก่พระเทวทัต

พระเทวทัต รับผ้านั้นมาแล้วตัด ย้อม เย็บ เป็นไตรจีวรนุ่งห่มเที่ยวไปหมู่ชนทั้งหลายเห็น
แล้วกล่าวว่า “ผ้าผืนนี้ ไม่สมควรแก่พระเทวทัต ย่อมสมควรแก่พระสารีบุตร พระเทวทัตนุ่งห่มผ้าที่ไม่
สมควรแก่ตนเลย”

พระบรมศาสดาทรงนำอดีตชาติของพระเทวทัตมาตรัสให้ภิกษุทั้งหลายฟังว่า นายพราน
เฝ้าสังเกตกิริยาของช้างแล้วรู้ชัดว่า ช้างทำความเคารพ เพราะเห็นผ้ากาสาหว่นพัสดุ์ ขณะที่พระปัจเจก
พุทธเจ้าลงสรงน้ำในสระ เขาได้โอกาสขโมยผ้ากาสาหว่นพัสดุ์มาชุดหนึ่ง ครั้นได้มาแล้วเขาถือหอกมันในมือ
นั่งคลุมโปงด้วยผ้ากาสาหว่นพัสดุ์อยู่ริมทางที่ช้างผ่านไปมา เมื่อฝูงช้างผ่านมาและทำความเคารพด้วยคิดว่า
เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า เขาก็จัดการฆ่าช้างตัวที่เดินท้ายสุด นางา หนึ่ง เนื้อไปขายเลี้ยงชีพ ทรงสรุปว่า
นายพรานนั้นกลับชาติมาเกิดเป็นพระเทวทัต ส่วนช้างจำเริญคือ ตถาคตเอง

สมัยหนึ่ง สมเด็จพระบรมศาสดาสั่งเจ้าจาริกไปประทับที่เมืองโกสัมพี ลากสักการะเกิดกับ
พระบรมศาสดาและภิกษุสงฆ์จำนวนมาก พุทธบริษัททั้งหลายนำเครื่องสักการะมีผ้าจีวร อาหาร
บิณฑบาต เกสซ์และน้ำปานะต่างๆ ไม่มีใครสักคนเลยที่จะถามถึงพระเทวทัตๆ พยายามอดกลั้นที่จะ
ไม่คิดอะไร แต่ก็ไม่วายที่จะเกิดความโหม่นสน้อยใจตามวิสัยปุถุชน

ด้วยอำนาจกิเลสตัณหาพระเทวทัตคิดไปว่า “เราควรจะเป็นผู้ว่ากล่าวปกครองภิกษุสงฆ์
ทั้งปวง” พร้อมกับความคิดที่เกิดขึ้นเพียงเท่านั้น ฤทธิ์ที่ตนมีอยู่ก็สูญสิ้นไปทันที ท่านต้องเดินทางด้วย
เท้าเพื่อไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคที่พระเวฬุวนาราม ด้วยวัตถุประสงค์จะกราบทูลขอให้พระองค์ทรงมอบ
อำนาจหน้าที่การปกครองดูแลพระภิกษุสงฆ์ให้ตนดำเนินการแทน พระบรมศาสดาทรงสดับแล้วตรัส
ห้ามว่า “อย่าเลยเทวทัต” แล้วมีทรงอนุญาตตามที่ทูลขอ พระเทวทัต รู้สึกละอายเป็นอย่างยิ่ง จึงผูก
จิตคิดอาฆาตในพระศาสดาตั้งแต่นั้นว่า “เราจะทำอันตรายแก่พระสมณโคดมให้พินาศให้จงได้”

พระเทวทัตเข้าไปเฝ้าเจ้าชายอชาตศัตรฐในพระตำหนักแล้วออกอุบายเกลี้ยกล่อมยุยงว่า
“มหาบพิตร ถ้าหากว่าพระองค์สิ้นพระชนม์ก่อนพระราชบิดาตั้งแต่อยู่นิเวศน์ในวัยหนุ่ม พระองค์ก็จะมี
โอกาสได้รับการราชาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์สืบต่อไป พระองค์จงปลงพระชนม์พระราชบิดาเสียแล้ว
สถาปนาพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์เสียแต่บัดนี้ ส่วนอาตมาเองก็จะปลงพระชนม์พระสมณโคดมตั้งตน
เป็นพระศาสดาจารย์ บริหารงานปกครองดูแลบรรดาพระภิกษุสงฆ์สาวกสืบต่อไป”

พระเจ้าพิมพิสารนั้น ทรงทราบอนาคตเช่นนี้ด้วยเหตุการณ์เมื่อคราวที่พระนางโกศลเทวี
พระนางทรงมีอาการแพ้ท้องปรารถนาจะดื่มพระโลหิตจากเข่าข้างขวาของพระสามีที่แลงกล้า ไหร่ได้
ทำนายว่า “พระราชโอรสพระองค์นี้ เมื่อประสูติและเจริญเติบโตขึ้นแล้ว จะปลงพระชนม์พระราช
บิดาแล้วขึ้นครองราชสมบัติ” ครั้นสดับดังนี้แล้ว ทรงใช้พระขรรค์เขื่อนพระขานู (เข่า) เบื้องขวาแล้ว
รองพระโลหิตให้พระราชเทวี เมื่อครบกำหนดพระนางก็ประสูติพระราชโอรส

อชาตศัตรูราชกุมาร เจริญวัยตามลำดับ ทรงพระทัยเบาหลงเชื่อคำเกลี้ยกล่อมยุยงของพระเทวทัต แต่ด้วยแรงยุยงให้หลงผิด ประกอบด้วยโมหจิตศรัทธาที่เลื่อมใสในพระเทวทัต ในที่สุดก็ตัดสินใจ พระทัยสั่งให้จับพระบิดาคุมขังไว้ในคุก ห้ามบุคคลอื่นเข้าเยี่ยมเด็ดขาด ยกเว้นพระมารดาเพียงผู้เดียว สั่งห้ามพระมารดานำอาหารและน้ำเข้าไปให้

พระเจ้าอชาตศัตรูทราบว่าพระราชบิดายังไม่สิ้นพระชนม์ ทรงดำรงชีพอยู่ได้ด้วยสมาธิภาวนาและเดินจงกรม จึงรับสั่งให้ช่างกลบก (ช่างตัดผม) นำมิดโกนไปเผื่อนพระบาทและใช้เกือทาเพื่อมิให้เดินจงกรมได้อีกต่อไป เสวยทุกขเวทนาแสนสาหัส จนในที่สุดไม่สามารถจะทนความเจ็บปวดได้ จึงสิ้นพระชนม์หลังจากนั้นไม่นาน

พระเจ้าอชาตศัตรู ได้เสวยราชสมบัติมีพระราชอำนาจในแผ่นดินแล้ว พระเทวทัตจึงได้เข้าไปเฝ้าพระเจ้าอชาตศัตรูแล้วถวายพระพรว่า “มหาบพิตร ขอนักแม่นธนูไปปลงพระชนม์พระสมณโคดมด้วยเถิด” พระเจ้าอชาตศัตรูจึงตรัสสั่งนักแม่นธนูว่า “พวกท่านจงปฏิบัติตามคำสั่งของพระเทวทัตทุกประการ”

พระเทวทัตเมื่อได้นักแม่นธนูมาตามต้องการแล้ว “ท่านไปปลงพระชนม์พระองค์แล้ว จงหลบหนีกลับมาทางนี้” ครั้นสั่งแล้วส่งนักแม่นธนู 2 คนไปดักข่มรออยู่พร้อมสั่งว่า “พวกท่านจงฆ่าชายคนหนึ่งซึ่งจะเดินทางมาทางนี้ ทั้งนี้ ก็เพื่อฆ่าปิดปากตัดตอนตามลำดับ มิให้สืบทราบสาวมาถึงตนได้

พระเทวทัตจึงวางแผนขั้นต่อไป ด้วยการแอบลอบขึ้นไปหลบซ่อนอยู่บนภูเขาศิขณภู เมื่อพระบรมศาสดาเสด็จขึ้นไปบนภูเขานั้นพระเทวทัตก็กลิ้งหินก้อนใหญ่หวังจะให้ทับพระศาสดา แต่หินกลิ้งไปผิดทาง มีแต่สะเก็ดหินก้อนเล็กๆ แดกออกมากระทบพระบาทของพระองค์จนพระโลหิตห้อขึ้น พระพุทธร่องค์ทรงเจียรพระพักตร์ขึ้นตรัสกับพระเทวทัตว่า เธอส่งสมบัติไว้มากนัก

ในครั้งที่สามได้ทราบว่า ช่างนาฬาคีรีซึ่งเป็นช่างทรงของพระเจ้าอชาตศัตรู กำลังตกมันดุร้ายมาก จึงตีสันทักกับความอหังการ ให้ใช้สุรามอมเมาช่างนาฬาคีรีถึง 16 หม้อ เพื่อเพิ่มความดุร้ายยิ่งขึ้น ในขณะที่ช่างวิ่งพุ่งเข้าใส่พระพุทธร่องค์นั้น พระบรมศาสดาทรงแผ่พระเมตตาไปยังช่างนาฬาคีรีนั้นด้วยอำนาจแห่งพระเมตตาช่างนาฬาคีรี ได้สร้างเมฆหมอกความดุร้ายคลายพยุส ย่อเข้าทรุดกายลงหมอบถวายบังคมพระบรมศาสดา ด้วยอาการอันสงบ

พระเทวทัต เมื่อความชั่วร้ายของตนปรากฏแก่มหาชนทั่วไปแล้วก็เสื่อมจากลาภสักการะเพื่อแสดงว่าตนเป็นผู้เคร่งครัดในพระธรรมวินัย จึงเข้าไปกราบทูลขอ “วัตถุ 5 ประการ” พระบรมศาสดาไม่ทรงอนุญาต ทรงให้ปฏิบัติไปตามกำลังศรัทธา พระเทวทัตโกรธเคืองอย่างมาก และประกาศต่อพระสงฆ์ว่า “ท่านคิดว่าหลักคำสอนของใครจะประเสริฐกว่ากัน เป็นข้อปฏิบัติที่เคร่งครัดกว่าท่านผู้ใดเห็นสอดคล้องกับเราก็จงไปอยู่กับเราเถิด” พระภิกษุชาวชมพูใหม่ยังไม่เข้าใจหลักธรรมคำสอนที่แท้จริง ก็พากันหลงเชื่อ ยอมตนเป็นสาวกพระเทวทัต เมื่อพระบรมศาสดาทรงทราบเหตุ จึงตรัสห้ามว่า “เทวทัตเธออย่าทำอย่างนั้นเลย อันสังฆเภททำลายสงฆ์แบ่งแยกหมู่สงฆ์ เป็นกรรมหนักยิ่งนัก”

เนื่องจากพระสงฆ์ทั้ง 500 รูปนั้น เป็นศิษย์ของพระสารีบุตร พระบรมศาสดาทรงทราบเหตุ จึงทรงมีพระบัญชาให้พระสารีบุตรกับพระมหาโกศลคณานิมนต์ไปนำภิกษุเหล่านั้นกับคืนมา แนะนำ

พราสอนภิกษุเหล่านั้นให้กลับใจด้วยอำนาจเทศนาปฏิหารีย์และอิทธิปฏิหารีย์ต่างๆ ให้ภิกษุเหล่านั้นบรรลุมฤตธรรมแล้วนำกลับ

พระเทวทัตตั้งแต่ถูกศิษย์คนสนิททำร้าย อาการอาพาธไม่สามารถรักษาหาย กลับทวนระลึกถึงพระบรมศาสดา ประรณานาจะเข้าเฝ้าในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต เพื่อให้ทรงอดโทษให้ในความผิดที่ตนกระทำต่อพระองค์ เมื่อพระพุทธรองค์ทรงสถับแล้วตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย พระเทวทัตได้ทำกรรมอันหนักมาก ในอัฐภาพนี้เธอไม่มีโอกาสได้เห็นตถาคตอีกแล้ว”

ภิกษุผู้เป็นศิษย์วางเตียงลงแล้ว พระเทวทัตได้ย่นกายลุกขึ้นนั่ง ห้อยเท้าทั้งสองลงเหยียบพื้นดิน ขณะที่เท้าทั้งสองของพระเทวทัตแตะพื้นปฐพีๆ ก็ยุบลง ร่างพระเทวทัตค่อยๆ จมลงสู่แผ่นดิน จนถึงคาง จึงตั้งจิตอธิษฐาน กล่าวคาถาบูชาพระผู้มีพระภาค และถวายกระดุกคางต่างเครื่องสักการะ เมื่อกล่าวคาถาจบลง ร่างของพระเทวทัตก็จมลงหายไป ในปฐพีต่อหน้าบรรดาศิษย์ทั้งหลาย

พระเทวทัต เมื่อพ้นจากรถกเวจีแล้ว ด้วยอาณิสสแห่งการที่ท่านได้ถวายกระดุกคางของท่านก่อนจมลงสู่แผ่นดินนั้น จะเป็นปัจจัยให้ท่านได้ตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้านามว่า “อัญญิสสระ” ในอนาคตกาลหลังจากชดใช้กรรมในอเวจีนั้นแล้ว

ตอนที่ 3.8 เรื่องนางกาฬยักษิณี เวย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร

นางกาฬยักษิณีนี้นี้มีมาในหนังสือพระอัมมปทัฏฐกถาภาค 1 เรื่องที่ 4 ชื่อเรื่อง “กาฬยักษิณีวัตถุ” แปลว่า “การเกิดขึ้นของนางกาฬยักษิณี” เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจองของหญิง 2 คน ผลัดกันฆ่า ทั้งลูกทั้งแม่อยู่หลายชาติ จนสุดท้ายคนหนึ่งไปเกิดเป็นนางยักษ อีกคนหนึ่งไปเกิดเป็นลูกสาวตระกูลหนึ่งในกรุงสวตถิ ก็ยังจองเวรกันอยู่

บุตรชายเศรษฐีตระกูลหนึ่ง เมื่อบิดาถึงแก่กรรม ได้ปรนนิบัติเลี้ยงดูมารดาอย่างดี มารดาเกิดสงสารลูกชายว่า จะนำหญิงสาวที่มีทรัพย์และชาติตระกูลเสมอกันมาให้แต่งงานด้วย เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระ จึงไปขอหญิงสาวที่ตนพอใจมาแต่งงานด้วย แต่เมื่อแต่งงานแล้วหญิงนั้นเป็นหมัน มารดาของเขาเกรงว่า ตระกูลที่ไม่มีทายาททรัพย์จะเสื่อมสลาย นางจึงหาหญิงคนใหม่ที่สามารถมีบุตรได้มาให้

กาลเวลาผ่านไปภรรยาเริ่มตั้งครรภ์จึงบอกให้หญิงหมั้นนั้นทราบทำประหนึ่งปรารณาดี สิ่งไม่ให้เธอทำงานหนักเกรงจะกระทบลูกในครรภ์ให้พักผ่อนมากๆ พร้อมกันนั้นก็ช่วยจัดอาหารประณีตให้กินด้วยตนเอง เพื่อปกปิดแผนร้ายที่คิดไว้ ต่อมานางได้โอกาสจึงผสมยาสำหรับทำลายทารกในครรภ์ให้เธอกิน และแล้วลูกของเธอก็ถูกทำลาย เธอต้องเสียลูกไป เมื่อนางตั้งครรภ์อีกจึงไม่บอกให้หญิงหมั้นทราบ เมื่อครรภ์โตขึ้นหญิงหมั้นเห็นแล้วรู้สึกโกรธจนครรภ์แก่เต็มทีหญิงหมั้นแอบผสมยาทำลายเด็กให้นางกิน เพราะครรภ์แก่เด็กจึงไม่แท้ง

ชาติต่อมานางมาเกิดเป็นแมวและไก่ ไม่นานแม่ไก่ก็ไข่ออกมาครั้งละฟอง ฟักเป็นลูกไก่แล้วนางแมวเข้ามากินลูกไก่นั้นจนหมด แม่ในครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 นางแมวก็มากินหมดเหมือนเดิม ด้วยความโกรธแค้นนางแมวร้ายไม่รู้จักทำอะไรนางแมวได้ เมื่อสิ้นชีวิตลง ไปเกิดเป็นแม่เสือเหลือง ส่วนนางแมวไปเป็นเนื้ออยู่ในป่าเดียวกัน เมื่อแม่เนื้อตกลูกออกมา แม่เสือกก็ตามมากินลูกของมันถึง 3 ครั้งเช่นกัน

นางยักษ์นิอันเวรกรรมเก๋บ้านดาลให้นางได้ทราบว่างูลธิดานั้นคลอดบุตรแล้ว นางยักษ์จึงตามหาจนพบ แล้วแสดงความรักเอ็นดูเด็กน้อยขอมุม เมื่อแม่ส่งลูกน้อยให้อุ้ม นางยักษ์ก็กินเด็กทันที นางเสียใจร้องไห้ด้วยความรัก เมื่อนางตั้งครรภ์คลอดลูกคนที่ 2 ก็ถูกนางยักษ์นิจับลูกของนางกินอีกเวรของทั้งสองก็จะดำเนินต่อไปช่วงกับช่วงกลับเหมือนเวรของงูเห่ากับพังพอน

บทวิจารณ์

เนื้อความในหนังสือ “พระเทวทัตตันตำรับฆ่าตัดตอน” ของพระครูกลุณยาสถิตวิวัฒน์ เมื่อได้อ่านแล้วพบว่ามีความโดดเด่นและจุดด้อย ดังนี้

จุดเด่น

รูปแบบหนังสือมีความสวยงาม สารบัญบอกเรื่อง หน้า ชัดเจน รูปแบบการนำเสนอ แบ่งเป็นเรื่องๆ ทำให้เข้าใจง่าย และทำความเข้าใจได้ง่าย เนื้อเรื่องกระชับมีรายละเอียดครบถ้วน ซึ่งเมื่อได้อ่านหนังสือนี้แล้วทำให้มองเห็นภาพที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อออกมา เสมือนว่าได้นั่งฟังผู้เขียนกำลังบรรยายอยู่ตรงหน้า แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีความจุดด้อยอยู่บ้างกล่าวคือ

จุดด้อย

หนังสือเรื่อง “พระเทวทัตตันตำรับฆ่าตัดตอน” มีความจุดด้อยอยู่บ้างคือ ในหนึ่งๆ มีข้อย่อมากเกินไปในบางเรื่อง อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความกังขาได้ว่าเป็นคนละเรื่องหรือไม่ และข้อย่อในหลายๆ เรื่องก็ไม่ได้อ้างอิงเชิงอรรถว่าได้นำมาจากคัมภีร์อะไร เพื่อว่าเมื่อมีข้อกังขา สงสัยจักได้ไปสืบค้นในคัมภีร์ต้นเพื่อให้เข้าใจกระจ่างได้

นอกจากจุดเด่นจุดด้อยดังกล่าวแล้ว ผู้วิจารณ์ยังมีความเห็นด้วย และเห็นต่างกับผู้เขียนหนังสือเรื่อง “พระเทวทัตตันตำรับฆ่าตัดตอน” ดังนี้

แนวคิดเห็นด้วย

ตามประวัติ พระเทวทัตกลับใจเมื่อวาระสุดท้ายของชีวิตมาถึง เกิดสำนึกถึงบาปกรรมความผิดที่ตนทำไว้ จึงอ้อนวอนให้ลูกศิษย์หามมาเฝ้าพระบรมศาสดา เพื่อขอให้พระพุทธรูปทรงอดโทษประทานอภัยให้ แต่ก็สายเกินไปถูกแผ่นดินสูบลงสู่มหานรกแล้วไปเสียก่อน พระเทวทัตตามประวัติตั้งแต่อดีตชาติที่เกิดมาจองเวรจองกรรมกับพระโพธิสัตว์ทุกชาติ ทำให้พระโพธิสัตว์ได้รับความเดือดร้อน เจ็บปวด ทุกข์ทรมาน และมีหลายชาติที่ถูกกระทำถึงสิ้นชีวิตอย่างโหดเหี้ยมอำมหิตผิดมนุษย์ แต่การกระทำดังกล่าวของพระเทวทัตนั้น ถ้ามองอีกมุมหนึ่งจะเห็นว่า เป็นการช่วยให้พระโพธิสัตว์ได้สร้างบารมีขั้นสูงสุดคือ “ปรมัตถบารมี” ทำให้พระโพธิสัตว์บำเพ็ญบารมีจนครบสามสิบทัศสำเร็จคบบริบูรณ์ และนำไปสู่การสำเร็จพระโพธิญาณในที่สุด (พระครูกลุณยาสถิตวิวัฒน์, 2555) จึงสอดคล้องกับ ปุ๋ย แสงฉาย กล่าวไว้ในหนังสือนิทานธรรมบท ฉบับพิศดาร และยังสอดคล้องกับพระมหาดาวสยาม วชิรปณฺโญ (2550) กล่าวไว้ในหนังสือ ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในอินเดีย หน้า

71-88 เรื่องเกี่ยวกับการฆ่าตัดตอน และยังสอดคล้องกับ ครูเหม เวชกร กล่าวไว้ในหนังสือ สมุดภาพ พระมหาเวสสันดรชาดก (ครูเหม เวชกร, มปป.)

แนวคิดไม่เห็นด้วย

คำว่าฆ่าตัดตอนเดิมทีเรียกว่าฆ่าปิดปากเพื่อไม่ให้ขัดทอมาถึงผู้สั่ง หรือผู้บงการ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีอำนาจทางการเงิน มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงทั้งในวงข้าราชการ และตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ก็เป็นผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น เรียกกันว่าคนเหล่านี้ถ้าใครทำให้ไม่พอใจ หรือขัดผลประโยชน์ก็จะถูกคนเหล่านี้สั่งเก็บ คือฆ่าให้ตาย เมื่อคนรับคำสั่งปฏิบัติการสำเร็จแล้ว ก่อนที่ตำรวจจะเข้าจับกุม หลายคนถูกผู้บงการสั่งฆ่าปิดปาก เมื่อครั้งพุทธกาลก็เคยเกิดขึ้นมาแล้ว โดยเฉพาะเกิดขึ้นกับองค์พระบรมศาสดาเอง ซึ่งผู้บงการก็มีใช้ใครอื่น คือ พระเทวทัต คู่อาฆาตของพระพุทธองค์นั่นเอง และใช้วิธีการ สั่งฆ่าตัดตอนเหมือนปัจจุบัน ซึ่งแสดงว่าวิธีการนี้มีใช้กันมานานนับพันปีแล้ว หรืออาจจะมีก่อนพุทธกาลก็ได้ เทวทัตจึงทำตามอย่าง (พระครูกล้วยาณสิทธิวัฒน์, 2555) ซึ่งในหนังสือเล่มนี้เองก็กล่าวไว้หลายตอนในเรื่องของการฆ่าตัดตอนที่มีมาก่อนพระเทวทัต เสียอีกเช่นเรื่องนางยักษิณีเป็นต้น จึงสอดคล้องกับ ปู่ แสงฉาย กล่าวไว้ในหนังสือนิทานธรรมบท เรื่องนางยักษิณี (ปู่ แสงฉาย, มปป.) และยังสอดคล้องกับพระสุตตันปิฎก เล่มที่ 27 ขุททกนิกาย ภาค 1 จุลลธรรมปาลชาดก (ขุททกนิกายชาฎก 27) และสอดคล้องกับพระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี) ในหนังสือชาดกในธรรมบท (พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี), 2554)

สรุป

ฆ่าตัดตอน เดิมทีเรียกว่า ฆ่าปิดปาก เพื่อไม่ให้ขัดทอมาถึงผู้สั่ง หรือผู้บงการ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีอำนาจทางการเงิน มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงทั้งในวงข้าราชการ และตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ก็เป็นผู้มีอำนาจในท้องถิ่น คนเหล่านี้ถ้าใครทำให้ไม่พอใจหรือขัดผลประโยชน์ ก็จะถูกผู้มีอำนาจเหล่านี้สั่งเก็บ คือฆ่าให้ตาย เมื่อคนรับคำสั่งปฏิบัติการสำเร็จแล้ว ก่อนที่ตำรวจจะเข้าจับกุมหลายคนถูกผู้บงการสั่งฆ่าปิดปาก เพื่อป้องกันมิให้สืบสวนมาถึงตน ปัจจุบันเรื่องอย่างนี้ในประเทศไทยของเราเกิดขึ้นบ่อย จึงทำให้นึกถึงครั้งพุทธกาลก็เคยเกิดขึ้นมาแล้ว โดยเฉพาะเกิดขึ้นกับองค์พระบรมศาสดาเอง ซึ่งผู้บงการก็มีใช้ใครอื่น คือ พระเทวทัต คู่อาฆาตของพระพุทธองค์นั่นเอง และใช้วิธีการ “สั่งฆ่าตัดตอน” เหมือนปัจจุบัน ซึ่งแสดงว่าวิธีการนี้มีใช้กันมานานนับพันปีแล้ว หรืออาจจะมีก่อนพุทธกาลก็ได้ เทวทัตจึงทำตามอย่าง ดังนั้นผู้ใดก็ตามที่ทำอย่างนี้ จึงถือว่า ปฏิบัติการตามหรือเลียนแบบวิธีการของพระเทวทัต ย่อมได้ชื่อว่าเป็นสาวกของพระเทวทัต

บรรณานุกรม

จุฬาทนิกายชาฎก 27/737-742.

ครูเหม เวชกร. **สมุดภาพพระมหาเวสสันดรชาดก**. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.

ป๋วย แสงฉาย. **นิทานธรรมบท** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ลูก ส.ธรรมภักดี

พระครูกลียาณสิทธิวัฒน์. 2555. **พระเวทที่ตต้นตำรับฆ่าตัดตอน**, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

พระครูกลียาณสิทธิวัฒน์. 2555. **พระเวทที่ตต้นตำรับฆ่าตัดตอน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี). **ชาดกในธรรมบท**, พิมพ์มฤตดาพระราชาวิสุทธิเวที (สายชล) วัดสามพระยา 2554. หน้า 127-136.

พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ. **ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในอินเดีย**. กรุงเทพมหานคร: หจก. เม็ดทรายพริ้นติ้ง 2550.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย**, ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2539.